

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18.03.2003, sp. zn. 14 Co 98/2003, ECLI:CZ:MSPH:2003:14.CO.98.2003.1

Číslo: 77/2003

Právní věta:

Vydá-li soudní exekutor více exekučních příkazů, je způsobilou obranou proti nepřiměřenému rozsahu exekuce návrh na částečné zastavení exekuce dle § 268 odst. 4, druhá část věty, o. s. ř., případně na odklad exekuce dle § 266 odst. 2 o. s. ř.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 18.03.2003

Spisová značka: 14 Co 98/2003

Číslo rozhodnutí: 77

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: § 266 odst. 2 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Napadeným usnesením ze dne 14. 1. 2003 O b v o d n í s o u d pro Prahu 6 zamítl návrh povinného na odklad exekuce k uspokojení pohledávky oprávněné nařízené exekučními příkazy č. Ex 186/02 - 35 na prodej nemovitostí výrobního a správního celku v P. 6 - R., č. Ex 186/02 - 37 na prodej nemovitosti povinného v katastrálním území L. v P. a č. Ex 186/02 - 39 příkázáním pohledávky ze všech účtů povinného, jak jsou vedeny u peněžního ústavu Č. banky, a. s., a to na dobu do uspokojení pohledávky na základě exekučních příkazů č. Ex 186/02 - 36, č. Ex 186/02 - 38 a č. Ex 186/02 - 40 s tím, že jedině pro případ, kdy nebude pohledávka oprávněné uspokojena na základě exekučních příkazů č. Ex 186/02 - 36, č. Ex 186/02 - 38 a č. Ex 186/02 - 40, bude přistoupeno k exekuci na základě exekučních příkazů č. Ex 186/02 - 35, č. Ex 186/02 - 37 a č. Ex 186/02 - 39. Oprávněné soud prvního stupně nepřiznal náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že návrh povinného na odklad výkonu rozhodnutí není důvodný, neboť nejsou splněny podmínky § 266 odst. 1 o. s. ř. Soud může na návrh odložit provedení exekuce jen tehdy, pokud se povinný ocitl přechodně v nepříznivém postavení bez své viny. Tato podmínka však v daném případě nebyla splněna. Povinný jen popsal, jaké nepříznivé následky může pro něj exekuce mít, ale neprokázal a dokonce ani netvrdil, že se do tohoto nepříznivého postavení dostal bez své viny. Nelze ani dovodit, že by takovým nepříznivým postavením bylo „zmrazení“ jeho majetku v důsledku exekučních příkazů, když povinný nikterak nezpochyboval usnesení soudu prvního stupně o nařízení exekuce na majetek

povinného. Bylo na povinném, aby svou pohledávku uhradil před nařízením exekuce, zejména, když podle svého tvrzení disponuje movitým majetkem, který by mohl sám zpeněžit. O nákladech rozhodnutí bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř.

Proti tomuto usnesení podal povinný v zákonné lhůtě odvolání. Namítal, že soud prvního stupně nepřihlédl ke skutečnostem, které povinný tvrdil ve svém návrhu na odklad exekuce. Povinný prokázal, že rozsah exekučních příkazů je neúměrný výši uplatňované pohledávky oprávněné a exekuce se stává nepřiměřenou. Exekuce tak s sebou nese vznik neúměrných škod a je na úvaze, zda není v rozporu s dobrými mravy a nezasahuje zbytečně do oprávněných zájmů třetích osob. Exekutor v daném případě nepostupoval v souladu s § 58 odst. 2 e. ř. Povinný maximálně využívá možností podnikatelsky využít svůj majetek, např. nájmem nebytových prostor, a do nepříznivé situace se nedostal vlastní vinou. Povinný navrhl, aby odvolací soud změnil napadené usnesení soudu prvního stupně tak, že odkládá exekuci na uspokojení pohledávky oprávněné nařízenými exekučními příkazy č. Ex 186/02 - 35 na prodej nemovitostí výrobního a správního celku v P. 6 - R., č. Ex 186/02 - 37 na prodej nemovitostí povinného v katastrálním území L. v P. a č. Ex 186/02 - 39 příkázáním pohledávky ze všech účtů povinného, jak jsou vedeny u peněžního ústavu Č. banky, a. s., a to na dobu do uspokojení pohledávky oprávněné na základě exekučních příkazů č. Ex 186/02 - 36, č. Ex 186/02 - 38 a č. Ex 186/02 - 40 a jedině v případě, kdy pohledávka oprávněné nebude uspokojena na základě exekučních příkazů č. Ex 186/02 - 36, č. Ex 186/02 - 38 a č. Ex 186/02 - 40, bude přistoupeno k exekuci na základě exekučních příkazů č. Ex 186/02 - 35, č. Ex 186/02 - 37 a č. Ex 186/02 - 39.

Oprávněná ve svém vyjádření k odvolání požadovala potvrzení napadeného usnesení jako věcně správného. K nepříznivému postavení povinného nelze přihlížet, pokud nastalo ještě před vydáním exekučního titulu, nepříznivé postavení povinného musí mít současně přechodnou povahu. Nelze uvěřit tvrzení povinného, že vyvinul veškerou snahu ke splnění dluhů, pokud za dva roky z částky přesahující 20 miliónů Kč vymáhaných v této exekuci nezaplatil sebemenší část. Největším zásahem do oprávněných zájmů je především to, že povinný neuhradil oprávněné tak značnou částku a způsobuje jí potíže při podnikání. Zákonné podmínky pro odklad exekuce nejsou v daném případě splněny, neboť povinný neprokázal, že se v nepříznivém postavení ocitl bez své viny, že jeho postavení je jen přechodné. Odkladem exekuce by byla vážně poškozena oprávněná, není zřejmé, kdy by se měl stav povinného zlepšit. Účetní hodnota části majetku povinného nevypovídá o jeho tržní ceně. Oprávněná dále uvedla, že způsob provedení exekuce určuje soudní exekutor a oprávněné není známo, že by postup exekutora nebyl v souladu s právními předpisy.

M ě s t s k ý s o u d v Praze přezkoumal napadené usnesení podle § 212 a § 212a o. s. ř. a, aniž věci nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), dospěl k názoru, že usnesení soudu prvního stupně nelze ani změnit, ani potvrdit. Proto usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Podle § 52 odst. 1 e. ř. se použijí pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li exekuční řád jinak.

Podle § 266 odst. 1 o. s. ř. může soud na návrh odložit provedení výkonu rozhodnutí, jestliže se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo pro příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen.

Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že v tomto případě nejsou dány podmínky pro odklad provedení exekuce dle § 266 odst. 1 o. s. ř.

Povinný požaduje odklad provedení exekuce z pohledu § 266 odst. 1 o. s. ř. v podstatě proto, že vydáním exekučních příkazů exekutora po nařízení exekuce byla ochromena jeho podnikatelská činnost. V takovém postavení se ovšem povinný ocitl vlastní vinou. Pokud by dobrovolně splnil to, co mu ukládá exekuční titul, nebyl by podroben režimu exekuce dle zákona č. 120/2001 Sb. Navíc nepříznivé postavení povinného nemá jen přechodný charakter, pokud povinný namítá paralyzování podnikatelských aktivit, jež jsou předmětem jeho podnikatelské činnosti, tedy činnosti trvalého rázu. Naposledy je třeba připomenout, že omezení dispozičních oprávnění s majetkem povinného je přímým a zákonem předpokládaným důsledkem exekuce dle ustanovení § 44 odst. 7 e. ř., vyjma běžné obchodní činnosti, jež právě povinný uvádí jako důvod pro odklad provedení exekuce.

Povinný však požaduje odklad provedení exekuce i z toho důvodu, že rozsah exekučních příkazů je neúměrný výši uplatňované pohledávky oprávněného a exekuce se tak stává nepřiměřenou.

V případě exekuce dle zákona č. 120/2001 Sb. (e. ř.) exekuční soud nepřezkoumává při nařizování exekuce prováděné soudními exekutory, zda-li k vydobytí pohledávky oprávněného nepostačuje výkon rozhodnutí nařízený nebo navržený jiným způsobem a zda-li navržený způsob exekuce není zřejmě nevhodný (*a contrario* § 263 a § 264 o. s. ř.). Výrazem této doktríny je skutečnost, že způsob provedení exekuce určuje výhradně exekutor v příkazu k provedení exekuce dle § 47 a násl. e. ř. Jeho oprávněním je dle § 58 odst. 2 e. ř. rozhodnout i o tom, že exekuce bude provedena více způsoby, a to jak současně, tak postupně.

Při respektování ustanovení § 47 odst. 3 e. ř., dle kterého proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek, lze dosáhnout přezkumu postupu exekutora z pohledu přiměřenosti způsobů provedení exekuce jen prostřednictvím institutů odkladu či zastavení exekuce. Oba tyto instituty lze aplikovat i u jednotlivých způsobů exekuce, tedy u jednotlivých exekučních příkazů.

Dle § 268 odst. 4 o. s. ř. lze zastavit exekuci zčásti, byla-li nařízena v rozsahu širším, než jaký stačí k uspokojení oprávněného. Jedná se o posouzení, zda některý z exekutorem zvolených způsobů provedení exekuce postačí k uspokojení pohledávky oprávněného v přiměřeném čase, takže by se provedení exekuce i jinými způsoby jevílo pro povinného již jako nepřiměřené a nedůvodné. V tomto směru je nutno mít na zřeteli i ustanovení § 58 odst. 2 e. ř., které sice umožňuje exekutorovi vydat více exekučních příkazů, tedy příkazů k provedení exekuce i dalšími ze způsobů v zákoně uvedenými, ale jen tehdy, nepostačuje-li jeden ze zvolených způsobů exekuce k uspokojení oprávněného.

Při částečném zastavení exekuce je však nutno zohlednit, že zastavením exekuce exekuční řízení končí a oprávněný nedosáhne uspokojení své pohledávky. Zejména tehdy a navíc i pokud v tomto řízení není dosud zřejmé, zda exekuce je prováděna skutečně v nepřiměřeném rozsahu, tedy zda je možnost uspokojení oprávněného ze zbylých exekučních příkazů opravdu velmi pravděpodobná (rozpor mezi hodnotou exekuoovaných věcí uváděnou oprávněným a povinným), je namíste aplikovat nejprve ustanovení § 266 odst. 2 o. s. ř., neboť dle § 266 odst. 2 o. s. ř. může být odloženo provedení exekuce, lze-li očekávat, že exekuce bude zastavena.

Odvolací soud proto dospěl k závěru, že obranou proti nepřiměřenému rozsahu exekuce po jejím nařízení více exekučními příkazy může být odklad exekuce dle § 266 odst. 2 o. s. ř., případně návrh na částečné zastavení exekuce dle § 268 odst. 4, druhá část věty, o. s. ř.

Na základě shora uvedeného postupoval odvolací soud dle § 221 odst. 1 o. s. ř., napadené usnesení zrušil a dle § 221 odst. 2 písm. a) o. s. ř. věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nyní bude na soudu prvního stupně zabývat se důvodem odkladu provedení exekuce navrženého povinným a spočívajícím v námitce neúměrnosti rozsahu exekučních příkazů výši uplatňované pohledávky oprávněného a nepřiměřenosti exekuce z pohledu ustanovení § 268 odst. 4 a § 266 odst.

2 o. s. ř. Zejména posoudí, zda skutečně exekuční příkazy povinným nerozporované postačí k uspokojení pohledávky oprávněného v přiměřeném čase. Důkazní povinnost je na povinném.